

DOMOVINA

Imaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 20 kr. temeljne pletobine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., pol leta 1 gid. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Propad

kmetskega gospodarstva.

„Glej Slovenec, tvoja zemlja je zdrava, za pridnega lega nje prava; išče te sreča, um ti je dan, najdel jo bodeš ak' nisi zaspan!“ Tako naš Vodnik. Če bi bil ta naš Vodnik vsaj toliko časa živel, da bi bil videl, ko je šel prvi slovenski kmet v Ameriko! Ali pa je morda še za časa svojega življenja slutil, da bode čez toliko in toliko let iskal naš slovenski kmet zaslužka in svoje nove domovine v daljnem tujem svetu onkraj velikega oceana, — ko je tako opominjajoč zapustil kitice te svoje pesmi?

Človek bi skoro sodil tako, pa vendar ob Vodnikovi dōbi še nihče naših ljudij ni mislil na to usodepolno izseljevanje in tudi ne na — propad kmetskega gospodarstva!

Zadnjih dvajset let je jel nek grozen črv razjedati naše kmetije; od leta do leta opazuje se slabšanje gospodarskega stanu, oderuštvu in rastoči davki pa so pospešili obči propad nepričakovano naglo.

Od ranega jutra do mraka trudi in poti se naš kmet za svoj obstoj; spomladi prične in v pozni jeseni ko zapade že visok sneg, preneha z delom; on in družina ne poznata počitka in brezskrbnosti v hiši in gospodarstvu, pa vendar — slednjič jih je malo, ki bi bili veseli sadu svojega truda! Povsod, — pridi in poižveduj kamor in kjer hočeš, — povsod čuješ in vidiš žalostni položaj našega kmetovalca. Zemljišča, — ki dobro obdelana in gnojena, še vedno dobro rodé — zgublajo vendar svojo vrednost, a kmetu našemu je že težko zmagovati vsa dela, ko mu je težko dobiti delavcev, poslov, domača družina pa se mu zgublja — v mesta, v vojake in

drugam, ter se tako odteguje svojemu stanu in delu. Kako naj torej obdeluje naš kmet ta svoja polja in zemljišča! S tujimi, največ drago plačanimi delavci in posli se mora ubijati, za ktere pa mora skoro več kot pol pridelkov v denar spraviti, da jih koncem leta obleče in plača! In davki in domače potrebščine? Tak položaj mora našemu kmetu še to malo veselja do obdelovanja svojega posestva vzeti in nehoté prične misliti na lahneje življenje! Kaj čuda potem, da se dá zapeljati vabljivim besedam lahkomišljenih ljudij, ki mu zadnjih deset let tako mamljivo znajo slikati življenje v — Ameriki in Braziliji, kamor jih je že toliko šlo v tem času, zapustivši dom svoj in družino! Kam pridemo, če bo naš kmet se še nadalje izseljeval, doma pa propadal?!

Zadnji čas je, da se tem nezaslišnim razmeram odpomore. In odpomoči mora država in dežela ter vsi merodajni faktorji! Varčnost in delavnost se morata povrniti v naš kmetski stan, na drugi strani pa priteči mu na pomoč, da se povzdigne na boljšo stopinjo: živino- vino- in sadjereja. Poljedelstvo, narodno-gospodarsvo in podobni viri za obstoj našega kmetskega stanu morajo dobiti pomoči s sredstvi države in dežele, in če nam bo v dvajsetih, tridesetih letih vse kmetsko ljudstvo pobrala Amerika in ostalo nam bo le številce par kmetskih posestnikov, ki bodo predstavljali — priprosti narod! Najli res pride tako daleč?

Radikalnost.

Iz tega, kar smo pisali o „bistroumnosti“, je lahko posneti, da priporočajoč narodno radikalnost nimamo v mislih onega slepo naprej drvečega fanatizma, kakor ga goje nekatere dru-

gojezične stranke — gotovo ne na korist svojemu narodu; pa tudi ne one navidezne, nekje na slovenskem domujoče „radikalnosti“, katera od te kreposti skoraj nima družega kot — ime. Kakšni pa torej moramo biti, da bo prav?

Bodimo zmerni! — Kaj? Radikalnost pa zmernost: kako se to vjema? Mislimo, da prav dobro. Tudi radikalnost je lahko, in ako naj je umna, mora tudi biti zmerna, t. j. — dobro preišljena. „Srednji pot, najboljši pot“. Varovati pa se moramo, ta „zlati pot“ tolmačiti tako, da isti vodi tod, kjer se radikalnost nehuje ter začinja njej nasprotna mlačnost in popustljivost. Ne, naposled imenovanih „slabostij“ se nam je do cela ogibati. Pravi radikalci moramo biti, le — pretirani ne, ki bi vsak oportunistem izključevali, po pogovoru: „Ako levova koža ni dovolj, še lisičjo najdi!“ Pravi pot vodi torej „sredi kreposti“ radikalnosti. A le povprečno: včasih nam bo treba biti bolj, včasih manj radikalnim; v obče pa pomnimo: bolje preveč, kot premalo! — Po gorenjem zavoru, ki smo ga navedli manj iz bojazni, da bi utegnili Slovenci kedaj postati preradikalni, kot iz namena, oju- načiti one neodločneže med nami, katere obhaja zona že pri sami besedi, stoječi na čelu tej razpravi, preidimo k drugim, „radikalnejšim“ lastnostim!

Bodimo radikalci v resnici, ne samo po imenu! — Kako se more n. pr. pravi narodni radikalec naravnost bratiti z zagrizenimi sovražniki našega naroda? Kakó li more isti radikalec na ljubo peščici kranjskih „Nemcev“ — večinoma nemškutarjev — prisoditi nemškemu gledališču „enako“ podporo kakor slovenskemu, in to v očigled temu, kako po mačehovsko se ravna s Slovenci v obmejnih de-

LISTEK.

Doma in na tujem.

Poučna povest za národ.

Poljski spisal Felicijan Pintowski.

Poslovenil Podravski.

Tega dne opoldne je Janko prvokrat vstal iz svoje bolniške postelje. Vročniča je prenehala, samo nogi sta se mu še šibili pri hoji in ves je izgledal, kakor bi bil snet raz križa.

Kakor hitro je vstal, bila je njegova prva želja videti Marico ter z njo govoriti, torej je šel naravnost k njej.

Britek je bil ta obisk za Janka, vendar pa si ga želel. Hotel je enkrat pojasniti to zadevo. Šel je tjekaj z nádo, da mu Marica pomaga k njegovemu opravičenju, ker nad njeno naklonjenostjo še ni dvomil, toda zgodilo se je drugače. Marica je iz početka jokala, na to pa so se ji solze posušile in nič mu ni odgovarjala na vprašanja, marveč le semtertje rekla kako besedo. Naposled je dejala:

„Ne delaj, Janko, britkosti sebi in meni. Pojdi domov ter ne zahajaj k nam, k večjemu če oče pošljejo po tebe.“

„Toda povej mi Marica razločno“, prosi jo Janko, „s čim sem zaslužil to vašo jezo in tvoje preziranje?“

Poslednje besede so Marico očividno ganile, kajti znovič so ji stopile solze v oči, toda premagala se je, vstala s klopi, se zamislila ter naposled rekla:

„Ne preziranje, marveč neko drugo čutilo sem hranila do tebe v svojem srcu, toda Bog sam vé, ali si ga bil vreden, ker si bil goljufen in potuhnjen. Oče mi je vse povedal in tvoje poslednje dejanje sem sama videla.“ To izrekši v jedni sapi, je zbežala iz sobe.

Janko ni šel za njo. Nekaj časa je stal omamljen, naposled se je zdramil iz zamišljenosti, šel iz hiše ter si mislil:

„Ne razumim, kaj se je zgodilo z Marico. Čemu igrajo z menoj tako komedijo, čemu me dolže nekaj, kar nisem zakrivil? Ako ji je Anton utepel v glavo, da reveža ne kaže jemati ter ona tudi tako misli, čemu mi tega ne pove? Obrekovali so me ter me hočejo sedaj s tem odbiti. Oh, kako je to nepošteno! Toda nekaj mora vendar tičati v tem, ker se je Marica tako spremenila! So pač vse ženske enake! . . . Ha, ker je tako, naj pa bo srečna! . . . Vendar me to grozno boli. . . Le Bogu samemu je znano, kam bi se sedaj rad skrtil pred onimi, ki me sumničijo, kajti kako se naj opravičim, ko mi celo v lastni hiši nočejo verjeti! . . .“

Tako preišljajoč je šel mimo Jožekove kočje, kjer je Jožefova uprav stala na pragu.

„Janko!“ zakliče, „kam greš?“

„Od njih“, odvrne kisló Janko, pokazavši z roko Antonovo hišo.

„Stopi k meni, ker ste se gotovo tam kaj menili, pa mi poveš.“

Janko je vstopil ter bil vesel, da je imel komu razkriti svojo žalost. Pa je tudi razkril vse svoje srce pred Jožefovo, ne skrivajoč pred njo svojih bolečin, kakor tudi želje, zbežati na tuje, da bi nikogar od tukajšnih ljudij več ne videl.

„Vidiš, vidiš“, reče na to Jožefova, „da vsakdo, ki je nesrečen, ima enako željo, kajti tudi midva z možem sva namenjena radi revščine odriniti na tuje in sicer prav daleč, v Ameriko.“

„Kaj pravite, kaj?“ zakliče začuden Janko.

„O za Boga!“ reče Jožefova, „nisem hotela tega povedati, pa ušla mi je beseda. Nú, pa ne pravi tega nikomur vsaj do jutri, ker že jutri odideva ter nočeva, da bi se od naju kdo poslavljal, ali naju oviral. Saj je že dovolj sramotno za človeka, da si v domačem kraju ne more pomagati ter si na tujem išče kruha.“

„Jutri? Ali zares odideta jutri?“ vpraša znovič Janko in oči mu zabliščé.

„Tako je; jutri zarano odrineva v Krakov.“

„A kako, na vozu ali peš?“

želah? In je li zadosti, da slovensko „radikalno“ glasilo le „obžaluje“, da se je za cesarskega namestnika na Štajarskem nastavlil slovensčine nezmožen Nemeč? Ali ako o slovenskem petju v neki graški cerkvi piše takó, kakor da naš jezik nima v Gradcu ničesar iskati? Mimogredé bodi povedano, da Slovenci ne potrebujemo „radikalne stranke“, ampak — ako nam je ljuba prihodnost našega naroda, — moramo biti pravi, resnični radikalci vsi — brez izjeme!

Bodimo samozavedni in ponosni. — „Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!“ a „kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti“. Koliko Slovencev je, ki se še vedno sramujejo svojega slovenskega rodu in svoje materinščine! — Samozavest in ponos n. pr. tudi ne odsevata iz našega postopanja napram našim uradnikom gledé — znanja slovensčine. Ako se oholi tujec toliko „poniža“, da se sploh hoče učiti naše baje „manjvredne“ slovensčine, pa se vedemo, kakor da nas je doletela Bog ve kaka čast! A dočim se mora naša mladina z nemščino ubijati na vse pretege, smo mi že zadovoljni, če tujec slovensčino — za silo lomi; ako pa se nam kaže količkaj prijaznega, izpregledamo mu nemara celo — popolno neznanje našega jezika! — Posebno pa gorenjih lastnostij pogrešamo pri naših poslancih. Pomnijo naj torej, da za „pravice“, v postavah zajamčene ne gre „prosjačiti“, temveč je treba taiste odločno in ponosno „zahtevati“. Zadovoljevati pa se tudi ne smejo z malostnimi drobtinami — po načelu: pet korakov nazaj, a eden naprej! — ampak zahtevati jim je izdatne kose pravic po kratkih presledkih! Če pa vlada njih opravičenim zahtevam ne ustreže, naj neustrašno in brezozirno izvajajo posledice!

Bodimo pogumni in odločni! — Z neumno skromnostjo in ponižnostjo prišli smo tako daleč, da se drzne že vsak domišljav nasprotnik z našim jezikom poljubno pometati. Zadnji čas je torej, da se postavimo odločno na noge ter pokažemo, da smo na slovenski zemlji Slovenci gospodari in taki hočemo tudi ostati. Od Čehov, pa tudi od nasprotnikov se lahko v tem oziru marsikaj učimo. Dočim n. pr. gornještajarski in gornjekoroški Nemci, da celó med nami in od nas živeči „nemški“ Celjani itd. nočejo o tamošnji ravnopravnosti slovensčine ničesar slišati, pa menimo mi, da moramo vsakemu privandranemu Nemcu ali domačemu odpadniku na ljubo — ali pa morda iz respekta pred nemškim psevdodržavnim jezikom? — pripoznati dvojezičnost naših krajin. A še več: redkokedaj se zgražamo nad tem, da nemščina zavzema povsod pri nas „prvo“ mesto, tudi v prevesno in celó popolnem slovenskih (+ $\frac{3}{4}$: — $\frac{1}{4}$ ali k večjemu + $\frac{4}{5}$: — $\frac{1}{5}$) občinah ali okrajih. — Čemu n. pr. zahtevamo izrečno „dvoje-

zičnih“ poštinih pečatov? Ali s tem ne priznavamo sami opravičenost ravnopravnosti nemščine na naših tleh, katera ravnopravnost se sicer nima resno na kaj opirati? Neomajno naše stališče bodi: slovenska zemlja je brez malega „samo naša“, t. j. edina slovensčina se ima iz pravnega stališča tođ upoštevati, a nobeden drug jezik, vsaj brez našega izrecnega dovoljenja ne! — Pa tudi drugače bodimo pogumni in odločni! Česa bi se tudi bali? Ali mar zahtevamo kaj nepostavnega in krivičnega? Naš smoter je: „popolna“ ravnopravnost v zmislu § 19., od katerega ne odstopimo niti za las! Ne dajmo si omenjenega § zlorabiti od nikogar, pa naj se tudi dela, kakor bi imel k temu pravico!

Bodimo temeljiti in dosledni! — „Mojškra Klara po dnevu šiva, po noči para“. Na eni strani vneti za narodno stvar, delavni in morda celo požrtvovalni; na drugi strani pa: podpirajoči brezmiselno nam sovražne trgovce, obrtnike, odvetnike, časopise, . . . govoreči in pišoči najrajši nemški, vzgajajoči svoje otroke v tujem duhu itd. — Kot vzgled na videz malostne, v resnici pa odločne graje vredne nedoslednosti naj omenimo še to: ako spišemo n. pr. že kako zasebno, domačinu namenjeno pismo slovenski, zunanji naslov mora biti seveda — nemški; ali kraj, kamor je pismo namenjeno, četudi leži isti na slovenski zemlji, mora se vsaj pristaviti v nemškem jeziku, da se našim poštinih uradnikom ne bo treba glave beliti s slovensčino. Sicer vedno zahtevamo, naj bodo isti slovensčine zmožni, pa to menda le na videz in za šalo?!

Bodimo delavni in požrtvovalni! — Dočim opazujemo pri Čehih, pa tudi Nemcih, Lahih, . . . povsod živahno narodno gibanje, navdušeno požrtvovalnost in neumorno delovanje, najti je pri nas le premnogo brezbriznosti, mlačnosti, zaspanosti. Urokov je več. N. pr. lenoba v obče, gledé katere opomnimo le na značilni pregovor: „Lenoba je gnjiloba“. — Potem: lahkomišelnost zanašanje na druge, češ: „bodo že brez mene opravili“ ali „naj drugi začnejo!“ Koliko bolje bi bilo za nas, ako bi si rajši vsak izmed nas domišljjal, da je od njegove lastne, „dejanske“ pomoči oziroma inicijative največ odvisen izdaten napredek naroda! — Nespametnim „miroljubnežem“ bodi povedano: „Brez muke ni moke, brez boja ni zmage!“ Naj torej rajši pripomorejo, da Slovenci kmalu zmagamo in naj, ako so morda doslej le od daleč gledali naše napore, sami stopijo v vrste dejanskih narodnih bojevnikov! — Dosedanji neuspehi nas tudi ne smejo popariti ter nam vzeti „nezmotljivega“ zaupanja v lastno moč. Dokazali smo in še bomo, da smo te neuspehe mnogo zakrivali sami z neprimernim ravnanjem. Ako pa imamo resno in trdno voljo se poboljšati, napredovali bomo, da bo veselje.

„Ej, ne na vozu, ker bi ljudje to zvedeli, česar pa nočeva.“

„Kako torej učinita?“

„Evo tako“, odvrne Jožefova, „do železnice pojdeva peš in sicer jako zgodaj, potem se odpeljeva po železnici v Krakov in od tod naprej.“

„Nú, želim vama srečno potovanje! Ali pa ne stopita k nam po slovo?“

„Ne, Janko, ne, dasiravno Bog sam vé, da mi bo za vami močno dolg čas.“

„Torej dovolita, da vaju pospremim na železnico“, reče Janko. „Ravnati hočem tako tiho, da nihče tega ne zapazi. Pomagam vama nesti, ker gotovo vzameta kak' zveženj s seboj.“

„Bog povrni, pošteni Janko, če naju le hočeš spremiti, toda čuvaj se, da naju pred drugimi ne izdaš.“

Po tem razgovoru odide Janko domov ter je bil ves popoldan čudno zamišljen, a ko so drugega dne ljudje vstali, že Jožkovih in Janka več ni bilo v vasi.

Pa ne le samo to jutro, marveč tudi drugi in tretji dan se Janko ni vrnil od železnice in čez jeden teden je dobil Matija pismo, da je Janko z Jožkovima odšel v Ameriko.

Na tujem.

Z odhodom v Ameriko je Janko dokaj shujšal, kajti za potovanje potrebuje človek de-

narja, torej so ljudje jeli dolžiti Janka, da ni vzela samo ta desetak, marveč je moral dobiti še kaj več. Anton pa, ne rekši med tem nič razločnega, je samo semtertja zinil kako besedico, češ, da je znal Janko to rokodelstvo že davno in dasiravno je bila to odurna laž, vendar se je ni sramoval, znajoč, da ga Janko ne bo klical k opravičenju, ker ga več v Evropi ni bilo.

Jankov oče, zaslišavši kaj sosedje govoré, se je močno razžalostil, a tudi sam ni mogel razumeti tega, kar se je bilo zgodilo s sinom, katerega je tako dobro in skrbno odgojil. Ker pa temu zlu ni mogel priti v okom, niti poizvedeti resnice, sprejel je to britko novico s pokorščino in vdanostjo v božjo voljo.

Ko bi bil Janko vedel, da ga sumničijo tatvine, bil bi v svojem pismu do očeta pojasnil to stvar ter povedal, kje je dobil denar za potovanje. Služil je že nekoliko let pri Antonu in ker je imel hrano pri stariših, je lahko ves zaslužek, ki ga je dobival od Antona, vložil v mestu v hranilnico in res se je nabrala čedna svotica, dasiravno ne tolika, da bi mogel ob njej dospeti v Ameriko. Toda za to se Janko ni zmenil; hotel je zbežati iz vasi ter ni niti pomislil, kako daleč pride s tem denarjem.

(Dalje prihodnjič.)

Bodimo vztrajni in neupogljivi! — V obče se nam Slovencem vztrajnost ne more popolnem odrekati; žilavost vrlih bratov Ko rošcev, ki ne obupajo v kljub skrajno neugodnim razmeram, zasluži celo posebno priznanje. No njih zaupanje v boljšo prihodnost jih ne sme varati. Pomnimo torej: Nobeno narodno vprašanje ni danes za nas tako važno in nujno kot ono o šolskem jeziku na Koroškem, ali — od katere strani bi bilo to zadevo najbolje prijeti: — vprašanje o varstvu materinščine v ljudskih šolah sploh. Zato pa mora biti odslej prva in glavna ter neumorna naša skrb, da se to vprašanje kmalu reši ugodno za nas. Mi sami obečamo v ta namen pripomoči s podrobnim načrtom. — V premnogih slučajih pa smo Slovenci zopet strašno omahljivi in popustljivi. Naj li podamo za to dokazov? Mislimo, da nam lahko zadoščajo vzgledi, ki jih navajamo pri drugih točkah. Česar pa ne moremo opustiti, je: „vztrajnost Čehov postaviti Slovencem za vzor, katerega skušajmo vsaj približno posnemati!“

Uničujmo sovražnikov naklepe koj iz začetka! — Nasprotniki tuhtajo noč in dan, kako bi nas narodno uničili; vsak pomoček jim je dober, pa naj si bo tudi — nepostaven. N. pr. način, kako deluje nemški „Schulverein“. Tega so si bili nasprotniki sami svesti, ko so iz začetka skrbno prikrivali pravi namen imenovanega društva. Čim bolj pa so spoznali, kako popustljivi in lahko prevarljivi smo Slovenci, ako se proti nam postopa odločno in oblastno, tem drznejši so postajali ter nam tudi prizadeli že marsikatero občutno škodo, katero bi si bili Slovenci lahko prihranili, da smo se pravočasno t. j. koj iz začetka z najprimernejšim in izdatnejšim orožjem postavili v bran. Sedaj nam bo vsekako treba tudi jeklene odločnosti, da bomo to in njemu podobna društva zavrnil v prave postavne meje. V svarilo nam torej bodi ta slučaj, da bomo v prihodnje bolje pazili na razne naklepe nasprotnikov ter kolikor mogoče zaprečili, da gledé teh „iz malega zraste veliko“!

Zatirajmo tuji plevel s korenomo! — Ako smo z neprimerno in neskrbno pletvijo osatu ter drugemu nadležnemu in trdoživemu plevelu pustili, da se nam je zaplodil po celi njivi, na kateri nam preti polagoma udušiti koristno domačo rast, ne smemo se še dalje zadovoljevati z njo površnim pritrgavanjem; ampak gledati nam je, da ga primemo v živo s tem, „če dobimo vso koreniko ali nje vsaj toliko iz zemlje, da potem več poganjati ne more. . . Ako smo pa glede na osat in njegovo pokončevanje drugega mnenja in mislimo, da navadno oranje zadostuje, nam ni pomagati. Posluževati se nam je torej kolikor mogoče izdatnih in „radikalnih“ pomočkov.

Razširimo si obzorje! — Slovenija! Kako neki si jo hočemo priboriti, če si ne upamo nekoliko pogledati čez — navidezne jezikovne meje slovenske ter tako z rokami in nogami braneče se Nemce ne pripravimo tako daleč, da bodo naposled veseli, ako se nas bodo sploh mogli z njo odkrižati. Pa tudi drugače dosedanja strogo omejena naša bramba ne more biti prav uspešna. „Klin s klinom!“ Kakor Nemci silijo v naše krajine, katere oblastno imenujejo „svoje“, tako se moramo tudi mi vse bolj zanimati za njihove, ki so prav za prav tudi „naše“; kakor oni varujejo enojezičnost svojih, a našim vsiljujejo dvojezičnost, moramo mi na vso moč dosežati ravno obratno. Le na tak način jim bomo odvzeli veselje, napadati nas, dosegli „popolno“ ravnopravnost ter izvojevali si Slovenijo, dočim dosedanja naša taktika pomeni le — vodo na mlin nasprotnikom. Naše geslo gledé slovensčine bodi torej: „Deželne meje, narodne meje!“ Ako, poslednje Nemcem ne ugaja, saj si lahko pomagajo s tem, da deželno našo mejo potegnjejo tođ, koder si jo mi želimo. In sicer čim prej tem bolje — zanje namreč; ako pa bodo dolgo odlagali, utegne se zgoditi, da nam bodo Slovenijo v današnjem smislu še radi ponujali, a nam samim se bo taista zdela — pretesna!

Ideja miru.

III.

Dosihdob bili so propovedniki velikih idej v npravstvenem življenju človeštva posamezne osebe, zgubljeni glasovi svetovne vesti. Le te smatrale so državne oblasti za tem nevarnejše sredi občinstva, čim večjo npravstveno silo so predstavljali iz sebe nositelji teh naziranj.

Država imela je po mislih državnikov skrbeti le za gmotno, vnanjo stran življenja, pravico in dolžnost fizičnega sodelovanja pri nečem, koristim dežele odgovarjajočem, ali pri njenih narodnih smotrih. Toda s časom se je delokrog države razširil. Njena naloga ni bila le za dobro oborožene vojake skrbeti, brigati se za udobna občila in za denarna sredstva dežele. Postalo je državnikom bolj in bolj očitno, da je prva dolžnost države, da doseže duševno vzajemnost med vladajočimi in vladanimi. V tej točki pa so nastala čisto, da večinoma, nesoglasja. Izobraževalci naroda nastajali so na to, da vzgojé ljudstvo po zakonih npravnosti, državniki pa so upoštevali le gotove, če tudi npravne točke naziranja. Tako je stopil mladenič poln zdravih idej po dokončanih študijah v svet, ki mu je bil neznan in katerega iz prva tudi ni mogel pojmiti. Še le v dejanskem življenju mogel si je pridobiti sposobnost razumeti svet, kajti ideja je ideja, življenje pa življenje.

Da je tako protivje med teoretičnimi nauki in dejanskim življenjem v prvi vrsti pogubno za skupnost, za državo, o tem ni dvomiti. Od tod prihajajo socijalisti, od tod revolucijonarna stremjenja. Države so uvidele ta pogrešek v javnem življenju in hotele ga odstraniti, odpraviti ga in vzgojiti ljudi, ki bodo ž njimi vred dobre volje, kar pa je mogoče le tedaj, če se jih prebudi k samozavesti in se dá izraz narodnemu nagibu. Tako je razumeti znani manifest ruskega carja.

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje! To je duh carjevega predloga, stavljenega zapadnim evropskim državam. In kako je stališče teh držav napram predlogu? Začetkom je bilo upati, da se ga oprimejo z vso resnostjo in vnemo. Toda kmalu so jo krenili na drugo baš nasprotno pot, izgovarjajoč se na dozdevno potrebo velikih vojsk za vzdrževanje miru.

Izmed velikih držav na celini pokazala se je najbolj Nemčija, kako da uvažuje ruski predlog gledé razoroženja. Kot odgovor predložila je pod raznimi pretvezami državnemu zboru predlog, da dovoli povišanje stalne vojske za dokaj tisoč mož. Nemški politiki se izgovarjajo na jedni strani na države, ki imajo večje vojske od nje, na drugi strani pa pozivljajo Rusijo, naj jim dá lep vzgled in naj zniža najprej sama svojo vojsko. Toda zadnji njihov vzrok je prav licemerski. Tako je skušal Kristusa tudi nespokorni razbojnik na križu, rekši mu: „Če si Bog, stopi s križa, reši sebe in nas.“

Razoroženje je možno in ima smisel le tedaj, ako glasujejo vse države zanj, zahtevati od Rusije, naj prične ona z razoroženjem in naj pridobi zato tudi svojo zaveznico Francosko, bilo bi nespametno in škodljivo. Nemčija bi imela potem svobodne roke proti Adrijanskemu in Črnemu morju, kajti Avstrija in Rumunija ne bi jej mogle staviti velikih ovir.

Države kot take, na čelu jim Nemčija in Angleška, hočejo na vsak način preprečiti izvršitev carjevega predloga, o katerem se ima še to leto na posebno zato sklicanem shodu obravnavati.

A ruski car ne izgubi poguma in ne odreče se nadam, katere goji do vseh narodov in ki bodo vzdihajoči pod neznosnim jarmom militarizma izvestno vplivali na to, da se i njih vlade brezpogojno izrečejo za manifest obetajoč jim srečnejšo prihodnost.

In upi, katere je stavil car v narode, so se deloma že opravičili. Že se javlja, da se snujejo po raznih deželah, ponajveč v Ameriki in na Angleškem, takozvani „mirovni odbori“, razširjajoči med širjimi sloji ljudstva idejo, za katero se s toliko vnemo zavzema najmočnejši vladar starega sveta. Prirejajo se po vseh večjih mestih shodi, na katerih se razpravlja o imenovanem predlogu in pozivlja dotične vlade k sodelovanju pri uresničenju carske ideje.

Da, ljubitelji miru iz vseh krajev sveta se pripravljajo na demonstrativno romanje po vseh večjih mestih Evrope, kjer nameravajo prirejati shode in se napotiti na predvečer nameravnega shoda zaradi razoroženja sedanjih vojsk k ruskemu carju, zahvalit se mu v imenu vsega človeštva, ki je „blage volje“, na človekoljubni ideji.

Že na prvi pogled se vidi, da je zadel car s svojim nasvetom ob pravo struno. V hipu, ko se je raznesla po širokem svetu njegova osrečevalna misel, vzdihnila je duša človeštva, kakor da se jej je odvalil težek kamen, in radostnim svojim čutilom daje od tega trenutka neprestano izraza, katerega mora slehern razumeti, ki mu še ni okamenel čut za trpeči človeški rod.

In ni dvomiti, da bi ljudska volja ne dosegla naposled svojega smotra. Luč, katero je prižgal ruski car, v srcu človeštva ne ugasne, oči pod militarizmom stokajočih obračale se bodo odslej vedno le proti vzhodu, proti prestolu, na katerem sedi vladar, čegar ideja in nje uresničenje se sme imenovati največji in najvažnejši dogodek 19. stoletja, na katero smemo liti baš Slovani ponosni, ker je ideja slovanškega sina.

Celjske novice.

(Občni zbor podružnic sv. Cirila in Metoda v Celji) vršil se bode v sredo dne 25. prosinca 1899 ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih z naslednjim dnevnim redom: Pozdrav predsednika. Poročilo tajnika in blagajnika. Volitev novega odbora. Razni nasveti in sklep o njih. Isti večer po občnem zboru moške podružnice ob 9. uri zborovala bode tudi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Celji. Dnevni red: Pozdrav predsednice. Poročilo tajnice in blagajnice. Volitev novega odbora. Razni nasveti in sklep o njih. Vljudno vabimo cenjene društvenice in društvenike, da naj se udeležo občnih zborov kar najbolj mnogobrojno, da okrepimo naši podružnici in jih obudimo k podvojenemu delovanju. Odbora.

(V. občni zbor savinjske podružnice „Slovenskega planinskega društva“) je bil dne 5. t. m. zvečer v „Narodnem domu“ v Celju. Zbralo se je precej članov „Slov. planin. društ.“ in tudi nekaj gostov. Seveda bi bilo lahko prišlo več celjskih Slovencev, ali zakaj jih ni bilo, nam je nerazumno. Pri nas Slovencih se pač vse premalo brigamo za društva, ki imajo namen razkrivati svetu krasote naših pokrajin in ki delujejo na to, da se slovenskim planinam ohrani narodni značaj. Sicer pa mi Slovenci sami ne poznamo dovolj rodne zemlje! V kratkem hočemo priobčiti obširni popis omenjenega občnega zbora in pa poročilo o delovanju savinjske podružnice. Cenjeni čitatelji bodo sprevideli potem, da je tako društvo kot je „Slov. plan. društvo“ res vredno podpore. — Vsak zaveden Slovenec naj bi bil tudi član „Slov. plan. društva“.

(Učiteljsko društ. za celjski in laški okraj) zborovalo je dne 1. prosinca t. l. v okoliški šoli. G. Armin Gradišnik pozdravi navzoče s pristrčno željo, da bi se nam v bodočem t. j. tekočem letu izpolnile želje in nade, glede zboljšanja naših gmotnih razmer. — Društvene zadeve: g. Waldhans, učitelj na slov. okoliški šoli prijavi izstop iz društva. Predsednik pusti cirkulirati načrt za potovanje k svetovni razstavi. Ljubensko učiteljsko društvo vposlalo je poziv, da bi šolska vodstva sestavila izkaz o sedanjih plačah. — Dopis „Zaveze“ gledé poziva za nabiranje „Elizabetine ustanove“. Ti dopisi so se vzeli na znanje. Razpravljalo se je tudi o naših plačah, in učiteljstvo pričakuje od slovenskih poslancev najkrepkejšo podpore pri prihodnjem zasedanju deželnega zbora. Mislimo, da storimo v svojem stanu tudi toliko za državo, kakor člani katerega drugega, bolje plačanega stanu. — Letno poročilo tajnika se sprejme soglasno; istotako tudi blagajnikovo. Odbor se je sestavil sledeče: Predsednik gospod Armin Gradišnik, podpredsednik g. Josip Šmorancer, tajnik g. Ivan Kvac, blagajnik g. Lovro Šah, arhivar g. Franc Krajnc, pevovodja g. Anton Munda, odbornika pa g. Anton Petriček in gdč. Zinka Kovačičeva. Tovariš Gradišnik čestita tudi g. Eksel-nu k

srečni zmagi in sicer s pravico. Prihodnje zborovanje na Svečnico!

(Celjsko pevsko društvo) izvolilo si je na svojem občnem zboru, dne 14. t. m. naslednji odbor: Predsednik g. dr. Vlad. Ravnihar, podpredsednik g. dr. Jos. Karlovšek, tajnik g. Hinko Sax, blagajnik g. J. Boc, arhivar g. dr. I. Orel, gospodar g. I. Dobršek.

(Plesni venček) priredi, kakor smo že sčasno omenili, celjska čitalnica v nedeljo zvečer, dne 22. t. m. v veliki dvorani „Narod. doma“. Začetek ob 8. uri zvečer. Čitalniške člane ter čast. goste vabi k temu priljubljenemu plesu odbor.

(Samomor.) Avgust Jesih, korporal pri tukajšnjem bataljonu, doma od Vel. Nedelje, pognal si je dne 16. t. m. tri krogle v glavo. Krogle so mu odtrgale ves spodnji del glave, da ga je groza pogledati, vendar je še živ ter tudi pri popolni zavesti, ker so mu možgani nepoškodovani. Basal je puško še znova, a se je onesvestil. Kaj je privedlo nesrečnega mladeniča k temu činu, se ne ve. Nesrečni je bil pred vojaško dobo nekaj let pomožni učitelj.

(Vojaški begun.) Te dni so našli tik Savinje zunaj mesta celo opravo vojaka — prostaka. Ker se je istodobno pogrešalo tudi vojaškega krojača Horvata pri jednej tukajšnjih stotnij, ni bilo težko spraviti ta dva „slučaja“ v zvezo, da se je nezadovoljnež ločil od svoje „uniforme“ ter jo v lastni opravi popihal.

(Vzela ga noč.) V Hummerjevi hiši na voglu Rotovške ulice vajeni so bili ljudje gledati zadnje mesece kaj lepe in dragocene izložbe od najdražje svile do žameta itd. Zavidanja vreden — po ljudskem mnenju — lastnik vsega tega bogastva je bil nek nemški trgovec Kuttler. Ves bajni blišč pa se je te dni nenadoma — skril. Vrata in okna so zapahnjena, varno zaklenjena in zapečateni, toda ključev nima — lastnik. Konec žaloigre, na kakšno se naj pripravi še marsikateri renegatski kramar, ki sedaj še morda srečno zlorablja dobrodušnost Slovencev, katere pa v istini hudo mrzi.

(Izžrebani porotniki.) Za prvo letošnjo porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so izžrebani porotnikom gg.: Josip Lorber, ključarski mojster v Žalcu, Karol Jagodič ml., gostilničar in mesar v Šmarju, Martin Ogorevo, trgovec v Konjicah, Karol Kristan, rudarski uradnik pri Sv. Ponkraciju, Jakob Drogenik, gostilničar v Št. Jurju ob juž. žel., Josip Jazbinšek, župan v Loki pri Planini, Franc Tombasko, trgovec v Rogatcu, Franc Olušek, gostilničar na Vidmu, Ludovik Miglič, inženjer v Tržišču pri Slatini, Jurij Šibanc, posestnik v Konjiški vasi, Janez Laurič, trgovec na Vranskem, Franc Petrin, posestnik v Spod. Pobrežju, Franc Okorn, posestnik v Škofji vasi, Josip Stadler, posestnik in poštar v Hrastju, Anton Eichberger, ključar v Celju, Josip Moharčič, posestnik v Stari vasi pri Vidmu, Josip Završnik, trgovec v Brežicah, Franc Majcen, trgovec v Dolu, Anton Čehovin, posestnik v Tremerju, Vinko Ježovnik, župan v Velenju, Franc Šeršel, poštar v Gornjemgradu, Jan. Ježovnik, veleposestnik v Arji vasi, Vinc. Janič, hišni posestnik v Celju, Avgust Adamec, svečar v Rogatcu, Anton Gregl, kovač v Celju, Adolf Orel, trgovec v Šoštanjju, Anton Turnšek, trgovec v Nazarju, Anton Gajšek, lesni trgovec v Celju, Jos. Presiček, usnar v Laškem trgu, Franc Bračič, pos. pri Sv. Jerneju, M. Kaš, sedlar v Vojniku, P. Dobnik, posest. v Zrečah, Jos. Stipčič, trgovec pri Sv. Jerneju, Jan. Stoinschegg, posestnik v Tržišču, Alojz Gutmann, mizar v Rogatcu, Karol del Cot, hišni posestnik v Brežicah. Namestni porotniki pa so gg.: Ludovik Wallentschagg, gostilničar, Mih. Wakonigg, založnik piva, Jur. Nareks, hišni posestnik, J. Repinscheg, hišni posestnik, Ignacij Rischner, železniški nadzornik, Ferd. Pelle, trgovec, Luka Puttan, trg., Blaže Šmarčan, pek, Jan. Ogrizek, hišni lastnik — vsi v Celju.

Izjava.

V drugi številki našega lista poročali smo o prizivni obravnavi, ki se je vršila gledé slovenske pravde pri c. kr. nadsodišču v Gradcu.

Namen tega članka bil je edino le ta, doseči, da ne bi morda nastopila sedaj nebržnost,

ter bi naši pravniki bili zadovoljni z dosedajno pridobitvijo, na kratko rečeno, hoteli smo izraziti, da nam ne zadostuje, če smejo slovenske stranke le slovensko govoriti, in da se le to zapiše v slovenskem jeziku, kar one govorijo, temveč navduševati smo hoteli naše slovenske pravnike za nadaljevanje boja do končne resnične zmage.

Mi radi priznamo, da stoji gosp. dr. Juro Hrašovec, ki je bil tudi v tem članku imenovan, vedno v prvih vrstah z onimi, ki se potegujejo za ravnopravnost našega jezika pri uradih; dalje smo se tudi prepričali, da naš dopisnik v nekaterem oziru ni bil dobro podučen, ker g. dr. J. Hrašovec se je edino le slovenščine poslužil pri dotični obravnavi in je tudi izrecno zahteval slovenski zapisnik, kar se mu je vsaj deloma posrečilo, ter je tedaj pošteno storil svojo narodno dolžnost v smislu dotičnega sklepa shoda slovenskih pravnikov v Ljubljani.

Tudi nočemo nikakor ne dvomiti o tem, da je imel dopisnik dotičnega poročila v „Slovenskem Narodu“ edino le hvalevreden namen, občinstvu vestno naznaniti, kar se je doseglo in kar bi se še moralo doseči.

Mi brez povoda sploh nikogar nočemo žaliti, še manj pa naše somišljenike in zaradi tega smo resnici na ljubo radi natisnili to izjavo.

Uredništvo „Domovine“.

Spodnje-štajarske novice.

† Ernest Širca.

Dne 16. t. m. zatisnil je na veke oči v najboljši moški dobi v starosti 46 let g. Ernest Širca, posestnik in trgovec v Grižah pri Celji. Ime Ernest Širca, spojeno je tesno z narodnim delovanjem v Savinjski dolini. V zvezi z že rajnim J. Hausenbichler-jem delal je mnogo svoj čas za blagor in napredek sorojakov. Bil je odbornik skoraj vsim društvom; „Savinjski posojilnici v Žalci“ pa mnogoleten tajnik. Pred boleznijo bil je tudi priden dopisnik raznim listom. Bolezen mučila ga je že več let, in dasi bolehen, zanimal se je še vedno za narodne borbe in naš napredek. Glavne svoje želje pa ni videl spolnjene, namreč — slovensko zastopništvo v Celji. — Blag mu spomin!

(Pot iz Žalca na Mrzlico) sta za „Savinjsko podružnico slov. planin. društva“ zaznamenovala g. A. Petriček, učitelj in g. J. Kač, obč. tajnik, oba iz Žalca. Rudeča znamenja se začenjajo v Zabukovci. Iz Žalca je na vrh Mrzlice tri ure hoda. Z vrha uživaš prekrasni razgled. Na Mrzlici raste zelo redka in lepa rastlina „Asphodelus albus“.

(Bralno društvo v Št. Pavlu Sav. dol.) je pri svojem glavnem zborovanju dne 8. januarja t. l. ker dosedajni predsednik g. nadučitelj Jos. Vidic ni hotel več voljen biti, — izvolilo novim predsednikom čast, gosp. Jožef Kolariča, kaplana v Št. Pavlu; podpredsednikom Janeza Šribarja, kovača v Št. Pavlu; blagajnikom Antona Rožaja v Dolenji vasi; tajnikom g. Jos. Vidica, nadučitelja v Št. Pavlu in odbornikom namestnikom Martina Kunšteja, posestnika v Št. Pavlu. Upamo, da bode č. g. kaplan Kolarič istotako vodil društvo v blagor občini, kakor njegov prednik.

(Iz Vranskega) se nam poroča: Ni res, da so bile zadnje občinske volitve na Vranskem vsled rekurza g. c. kr. notarja Mihaela Jezovšeka v prvem in drugem razredu ovržene. Jaz nisem v tej zadevi rekuriral ter se tudi nisem udeležil dotične volitve. Pač pa so bile imenovane volitve ovržene vsled rekurza gosp. Antona Cizeja iz Prekope in sodrugov. Iz končnega stavka „Bog daj pravih narodnih mož v novem odboru!“ — bi marsikdo sklepal, da v poprejšnjem odboru niso bili narodni možje. Resnici na ljubo moram reči, da so bili tudi v poprejšnjem odboru narodni možje.

S posebnim spoštovanjem

Mihael Jezovšek
c. kr. notar.

(Slov. pevsko društvo „Vranska Vila“) ima dne 22. t. m. popoldne ob 5. uri v svoji društveni sobi pri „Slovanu“ svoj redni občni zbor. Vspored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo starega odbora. 3. Volitev novega odbora. 4. Predlogi. Odbor.

(Koncert slovenskega pevskega društva „Vranska Vila“) z dne 15. t. m. obnesel se je

sijajno. To pevsko društvo kaže po številu in kakovosti, da je jedno prvih na Slov. Štajarskem. Pri tem nastopu videl se je opetovano zdaten napredek v prednašanji lepih skladb in složnem lepem obnašanji društvnikov. Vse je bilo židane volje in ples po koncertu trajal je do rane ure. Da se je to pot posebno precizno, živahno in navdušeno pelo, povzročila je hvaležnost in veselje društvnikov nad obilno udeležbo cenjenih gostov iz Celja, Žalca, Braslovč, Št. Pavla itd. Pesen „Po zimi iz šole“ je posebno ugajala in se je morala ponoviti. Razvijaj se ti prevažna „Vranska Vila“ pod izbornim vodstvom tvojega neumornega predsednika gosp. Karol Schwennerja in blaži srca človeška vedno bolj in bolj v čast svojim društvnikom in v prid domovini slovenski.

(V Novi Štifti pri Gornjem gradu) je predaval dne 29. m. m. potovalni učitelj g. Jelovšek v ondotnem „Kmetijskem bralnem društvu“ o prevažnem živinozdravstvu ter prigovarjal kmetovalcem, naj si osnujejo v povzdigo živinoreje tako potrebno zadrugo; začelo se je takoj precejšnje zanimanje ter je dokaj upanja, da se sprožena misel tudi vresniči. — Dne 6. t. m. imelo je isto bralno društvo svoj redni občni zbor ter si izvolilo v novi odbor gg: predsednikom učitelj Iv. Kelc, njegovim namestnikom Janez Savinšek, tajnikom Anton Matjaž ml., blagajnikom Ant. Matjaž star., oskrbnikom Aleks Rotter.

(Kmetijsko bralno društvo gornje Šaleške doline) priredi svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 22. t. m. v Korun-ovi gostilni pri Velenji. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

(V Vojniku) ima društvo „Edinost“ v nedeljo, dne 22. t. m. ob 4. uri popoldne v hiši g. M. Plevnik-a svoj letni zbor. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Govor gosp. J. Kržišnika o kmetijskem gospodarstvu. 6. Navsveti. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

(Laški trg) ga že ima — vrednega naslednika pokojnemu županu Amonu. Izvolili so si županom usnarja Weberja, o katerem nemški zakotni listi družega dobrega in pametnega sicer ne vedó povedati, kakor da je — „stramm-deutscher Gesinnung“ (strogo nemškega mišljenja), no to pa za dokaj omejene in naščuvane laške „purgarje“ tudi zadostuje, kajti treba je le, da jim tak dostojanstvenik le „godlje“ ne meša, županoval pa bo Weberju, kakor je Amonu v istini le — notar Mraulag.

(Iz trgovskih krogov) nam piše narodnjak: „Dandanes, ko je uverjen vsak stan človeške družbe, kako potrebna mu je organizacija, ni zanjo pravega zanimanja med trgovci izven mest. Za celjski sodni okraj obstoji „Trgovska zadruga“, h kateri pripadajo skoraj sami slovenski trgovci, katerim bi se bilo treba še tembolj tesno združiti in vsaj duševno zajedno delovati. Zadruga pa je le bolj papirnata, kajti niti k jedinemu občnemu zboru v letu ne pride še toliko članov, da bi bili v odboru sklepčni, nego pustijo one svoje tovariše, katerim je stvar resna, na cedilu, da morajo daljša pota storiti zastonj in v svojo škodo. To ni prav, le pogledajte si naše nemškutarske trgovce v Celju, kako so složno organizovani, gotovo ne slovenskim trgovcem, niti slovenskemu ljudstvu, nego le sebi v korist. Razun te potrebe pa ne vedó nekateri trgovci na deželi niti za svoje dolžnosti, temveč prav lahkomišljeno niti ne vpišejo svojih vajencev v zadrugo, dasi jim mora biti znano, da zadruga takim učencem koncu učne dobe tudi izučnega pisma ne more dati, pač pa lahko delodajalce za opustitev vpisanja kaznuje z denarno globo.“

(V Konjicah) je umrla gospa Franja Pirnat roj. Mayer v 71. letu starosti. Rajna gospa bila je mati slovenskemu rodoljubu in skladatelju g. c. kr. notarju Stanko Pirnatu. Naj počiva v miru!

(Slovensko gospodarske politično bralno društvo „Straža“ v Zrečah pri Konjicah) priredi v nedeljo, dne 29. t. m. v gostilni gospoda L. Dobnik-a zborovanje in veselico z naslednim vspeodom: 1. Pozdrav. 2. Došle vloge. 3. Umna čebeloreja — govori učitelj Šnuderl. 4. Srečolov. 5. Prosta zabava s plesom in petjem. Začetek

točno ob 4. uri popoldne. K prav mnogobrojni udeležbi vabi najljubše odbor.

(Nova pošta) se ustanovi v Laporju pri Slov. Bistrici. Prosile so zanjo občine: Laporje, Hošnica, Žabljek, Vrhole in Pretrež.

(Iz Šmarja pri Jelšah) se pritožuje rodoljub, da mineva čimdalje bolj tisti narodni ugled in ponos, ki je povzdignil svoječasno ta trg med prvake narodnih naših trgov. Društveno življenje zeló peša, tudi čitalnica bi menda lahko storila več za duševno probujo s prirejanjem društvnikovih veselice. Ljudstvo jako rado čita ter ima čitalniški odbor zaslugo, da dobivajo mnogi cene časopise, toda treba žive besede, da se ta hrana v duši priprostega bralca tudi vspešno prebavi. Dobro narodno ime krade trgu zadnji čas tudi takozvana „Šmarska godba“, ki igra po nemškutarskih gnezdih „Wolfve in Bismarckove napitnice“, dočim romajo po svetu dopisnice razglednice narodnega trga Šmarja s samo nemškim napisom: „Gruss aus St. Marein bei Erlachstein“. Treba bo metle in krtač!

(Čitalnica v Šmarji pri Jelšah) je imela v nedeljo, dne 15. jan. t. l. jako dobro obiskovan občni zbor, kateri je s posebnim odobravanjem sprejel predsednikov predlog: hranilnici in posojilnici v Šmarji se izreče natoplejša zahvala za okusno priredbo čitalnične sobe v lastnej hiši. V odbor za tekoče leto so voljeni: predsednik dr. Josip Rakež, zdravnik in župan, podpredsednik Kaič, c. kr. davkar, blagajnik Miroslav Stumberger, c. kr. dav. oficijal, tajnik Ivan Debelak, učitelj in odbornik, Hugon V. Tančič, zasebnik, namestnika pa Karl Jagodič jun., krčmar in mesar in Martin Hrovat, veleposestnik.

(Od Gornje Polskave.) Kar bi si pred mesecem dni še nihče ne domneval, se je zgodilo. Zgornja Polskava si je priborila 9. t. m. slovensko županstvo. Naši nasprotniki, ki so na vse kriplje z umnimi, še bolj pa z neumnimi sredstvi delovali, da bi občinski zastop še obdržali v svojih rokah, so sedaj silno poparjeni. Jeden Posilinemec, čegar mati pa ni znala nemški, je v svoji oholosti se svoječasno zagrozil, rekoč: „Preden bo naša občina imela slovenskega župana, bode tekla naša Polskava nazaj gori na Pohorje“. — A glej, Polskava še svojega teka ni spremenila in že imamo slovensko županstvo. Izvoljeni so namreč: Štefan Jurko na Selah, županom; svetovalci pa so: Hojnik Jožef, Pivec Franc in Bogatič Janez. Nadejamo se, da tudi naša občina zdaj ko ima tako odločne može na čelu, kmalu stopi v vrsto onih, ki prosijo za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani, za enakopravnost slovenskega jezika v uradih in na železnicah. Trebalo bode delovati, da bode dobila naša pošta dvojezične napise in dvojezični poštni pečat, ki je itak že popolnoma obrabljen. — Torej na delo, rodoljubi! Mudi se!

(Koča na Boču) Savinjska podružnica „Slov. plan. društva“, je pri svojem V. občnem zboru dne 5. t. m. v Celji sklenila, postaviti na Boču planinsko hišo. Iznad Boča, ki je 979 m visok je krasen razgled in bodo gotovo prijatelji narave radi hodili nanj občudovat prelepo zemljo slovensko in to tembolj, ker je od postaje Poljčane na Boč le kake dve uri hoda. Domačini bodo pa s to kočjo tudi pridobili, ker bode vedno več in več turistov zahajalo na Boč.

(Učiteljsko društvo za ptujski okraj) je pri zborovanju dne 5. januarja t. l. sklenilo sledečo resolucijo: Dne 2. novembra 1898 osnovana „Zaveza nemških učiteljev in učiteljic na Štajarskem“ določila je za svoje glasilo „Pädagogische Zeitschrift“. Štev. 26. z dne 25. decembra 1898 omenjenega glasila se je natisnila kot brezplačna številka za poskušnjo v 3000 iztiskih ter poslala tudi slovenskim učiteljem in učiteljicam v naročevanje. V omenjeni številki se čita v članku: „Weihnachtstimmung“ str. 363 doslovno nastopno: „Wir Lehrer spielen gegenüber den übrigen Ständen dieselbe traurige Rolle wie die Deutschen zu den verschiedenen Nationen Oesterreichs. Der Deutsche ist heute nichts, der Lehrer noch weniger, der deutsche Lehrer daher eine Null zur zweiten Potenz.“ Mi slovenski učitelji in učiteljice, zbrani pri glavnem zboru učiteljskega društva za ptujski okraj protestujemo javno, slovesno in odločno proti predrznemu vsiljevanju tega nemško-nacijonalnega

šolskega lista, šovinističnega glasila onih prenapetih štajarskih učiteljev in učiteljic, ki niso marali s slovenskimi učitelji in učiteljicami v isti učiteljski zavezi ostati ter smatramo to vsiljevanje tega v didaktično-pedagogičnem oziru ubornega, a nemško-nacionalnega napuha nadahnjenega lista za infamen napad na naš zdravi razum, na naš narodni ponos in na razsodnost slovenskega učiteljstva, ter jednoglasno sklenemo in se s častno besedo zavežemo, da nobeden član „Učiteljskega društva za ptujski okraj“ ne nareči „Pädagogische Zeitschrift“, ki je zajedno konkurenčni list vrle „Schul- und Lehrer-Zeitung“, glasila štajarske učiteljske zaveze.

(V odbor učiteljskega društva za ptujski okraj) so bili pri glavnem zborovanju dne 5. januarja sledeči člani izvoljeni: Fr. Žiher, predsednik, J. Kaukler, podpredsednik in blagajnik, J. Kosi, knjižničar, V. Kajnih in A. Družovič, zapisnikarja, Šorn, Strelec in Farkaš odborniki.

(Kmetijsko bralno društvo na Hajdini pri Ptuj) bode imelo v nedeljo, dne 22. prosinca t. l. ob 5. uri popoldne v gostilni gospe Senekovitschove svoj občni zbor. Učitelj gospod Pogruje bode predaval o sadjereji. K obilnej udeležbi vabi odbor.

(Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj) priredi v nedeljo, dne 22. t. m. v gostilni g. Blaža Vinčiča na Štukih podučni shod in veselico s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Podučni govor o sadjereji, govori g. profesor M. Cilenšek. 4. Vmes petje, deklamacije, potem prosta zabava s srečolovom. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi vse zavedne Krčevinarje, sosede, posebno še ptujske Slovence društveni odbor.

(V Št. Lovrencu na Dravskem polju) je zaprta šola vsled davice in škerlatice, ki vladajo med mladino.

(V odbor ormoške čitalnice) za leto 1899 voljeni so sledeči gospodje: dr. Ivan Omulec, predsednik, dr. Ivan Geršak podpredsednik, dr. Ivan Presker, dr. Oroslav Kristan, Josip Rajšp, Franc Gartner blagajnik, Martin Trstenjak tajnik, za namestnike pa gospodje: Adolf Rosina, Simon Kaudrič in Franc Potočnik.

(Pri Sv. Juriju na Ščavnici) snujejo Raiffisenovo slovensko posojilnico.

(Ljutomer.) V nedeljo, dne 22. prosinca t. l. pridite ljutomerski okoličani zanesljivo v gosp. Vavpotičevo gostilno. Po rani službi božji se bodo prebrala pravila vendar že enkrat dovoljenega bralnega društva, volil odbor in vsprejemali udi. Potem pa naprej! Povabila so se poslala na posamezne narodne moše posebej; kdor se ni odzval in ni prišel, je zli resnično zadržan ali pa zaspan. — Naše novo bralno društvo hoče biti — in tako mora biti vsako — v pomoč „Naši straži“.

(Iz Slovenskih goric) se nam piše: Dne 7. decembra 1898 oddal je nekdo v Gornjemgradu pismo s slovenskim, a različno pisanim naslovom k Sv. Trojici v Slov. gor. To pismo je hodilo tako-le: Gornjigrad, Slovenjigradec (mimo Maribora) Lukovica na Kranjskem (mimo Maribora, Celja, Ljubljane,) Trojana, Zagorje ob Savi — Mokronog in od spet nazaj na Štajarsko, kjer so konečno vendar le našli kje je Sv. Trojica v Slov. goricah. Celi teden je pismo potovalo sem in tje. Kdo je temu kriv? Poštno ravnateljstvo, ker nastavlja po Slovenskem Štajarju in celo na Kranjskem take uradnike, ki ne znajo ali nočejo znati slovensko.

(Hranilnica in posojilnica v Št. Ilju v Slov. goricah), reg. zadr. z neom. zavezo vabi k izvanrednemu občnemu zboru, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 29. prosinca t. l. ob pol 4. uri popoldne v Št. Ilju v Slov. gor. v župnišču s sledečim dnevnim redom: Izvolitev osmega uda načelstva. Načelstvo.

(Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. goricah) ima v nedeljo 29. t. m. po večernicah v gostilni Tomaža Toša občni zbor. Vspored: Poročilo, sprejemanje udov in pobiranje letnine, prememba pravil in volitev novega odbora. Med posameznimi točkami poje domači moški in mešani zbor. Pri prosti zabavi: ribljenje. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah) izvolilo si je pri svojem občnem zboru

dne 8. t. m. sledeči odbor: g. nadučitelj Franc Šijanec predsednik, č. g. župnik Anton Vraz podpredsednik, g. učit. Jožef Klemenčič tajnik, g. Jožef Tušak blagajnik, g. Janez Jurančič odbornik. Vsa čast Benedičarom in Andraževcem, ki so se tako daleč potrudili!

(Javni shod v Mariboru), katerega so sklicali slovenski rodoljubi na dan 12. t. m. v gostilni „Stadt Wien“ je politična oblast prepovedala ter se je isti prelevil v zaupni shod. Shoda se je vdeležilo lepo število spodještajarskih Slovencev, jako mnogo teh je bilo iz kmetijskih krogov, kar je najlepši dokaz, da je shod tudi dosegel svoj cilj. Prvi je govoril kranjski drž. poslanec č. g. dr. J. E. Krek o socialnem razvitku. O kmetijskih zadrugah ter njih vspehih sta govorila gg. J. Kač iz Žalca in A. Stanovnik iz Horjula na Kranjskem. G. Fr. Jošt iz Celja je povedal o slovenskem posojilništvu in njega nedoglednem pomenu za slovenski gospodarski razvoj. Pri prijateljskem sestanku se je razpravljalo, ali se je slovenskim posojilnicam naslanjati na dež. odbor ali se jim priklopiti „Zvezi“ v Celju. To vprašanje se ni povsem dognalo, a naše mnenje je, da nimamo pri dež. odboru ničesar iskati. Ako že isti kaj rad zanemarja svoje postavne dolžnosti gledé slovenskega prebivalstva, povspeševal tudi ne bo naše zasebno stremenje po narodno-gospodarski nezavisnosti.

(Odvetnikov na Štajarskem) štejejo danes 179; od teh jih je v Gradcu 72, v Mariboru 13, v Celju 12, Ljubnem 8, v Ptuj 6, v Feldbachu 4, v Brucku, Gleisdorfu, Lipnici, Stainzu, Voitsbergu in Slov. Bistrici po 3, v Podčetrtku, Ormožu, Fürstenfeldu, Konjicah, Hartbergu, Judenburgu, Knittelfeldu, Ljutomeru, Cmureku, Mürz-zuschlagu, Radgoni, Št. Lenartu v Slov. goricah, Weizu in Wildonu po dva; po jeden odvetnik je v Arnovžu, Aussee, Kozjem, Arvežu, Fehringu, Frohnleitu, Kindbergu, Kirchbachu, Sevnici, Liezenu, Murau, Gornji Radgoni, Brežicah, Rottenmannu, Šoštanj, Laškem in Slov. Gradcu

(Goveja kuga.) V zagrebškem komitatu se je pojavila ravnokar, kakor nam poroča deželna vlada, nalezljiva in zelo pogubljiva bolezen v gobcu pri goveji živini. Zanesla se je že tudi v Bosno, v okraj Kostajnica ter se je bati, da se razširi tudi v našo kronovino. Svarijo se tedaj vsi kupci živine, da take iz omenjenih krajev ne kupujejo.

(Osebna dohodnina.) Ta direktni davek ni nikakor podcenjati tudi za našo kronovino ter nam pokaže pravo razmerje dohodkov in zasluzka napram drugim deželam monarhije. Znano je, da se s tem davkom obdači še le oni, ki ima nad 600 gld. letnih dohodkov. Na Štajarskem je bilo preteklo leto izmed 1,341.707 vsega prebivalstva obdačenih 97.140 oseb za svoto 1,002.655 gld. Mesto Gradec pa ima med temi že samo nad jedno tretjino obdačenih v znesku čez polovico izkazane svote. Obdačencev z letnimi dohodki 100.000 gld. je imela Štajarska 10, od teh so trije v Gradcu.

Druge slovenske novice.

(Osebna vest.) Vladimir Foerster, odvetniški kandidat v Ljubljani, je imenovan sodnim pristavom. — Štajarski dež. inženier gosp. Ivan Jaksche je imenovan drž. stavbenim pristavom pri dež. vladi na Kranjskem.

(Na Barju pri Ljubljani) začeli bodo baje v kratkem zidati cerkev, za katero je naloženega že več zapuščinskega denarja.

(Umrli je) dne 14. t. m. v Mekinjah pri Kamniku 78letni veleposestnik g. Alojzij Praschniker. Rajni si je pridobil s srečno podjetnostjo veliko premoženja, ustanovil si pri Mekinjah tovarno za cement, bil lastnik dvojnih toplic, in sicer onih v Mediji pri Zagorju in v Kamniku. Dasi rodod Slovenec, hodil je v narodnostnem oziru tista pota, kakor žal večina imovitih Slovencev. Vendar je bil dobrega srca in darežljivih rok. N v m. p.!

(Ciganski tolovaji.) Dne 9. t. m. napadli so trije cigani — dva moška in jedna ženska — blizu Krke pri belem dnevu tri kmete, ki so se vračali iz sejma. Oboroženi so bili Cigani s puškami in nožmi. Dva kmeta sta jim ušla, tretjega, Martina Novljana iz Loke, pa so z noži tako obdelali, da je kmalu umrl. Orožnikom se

je posrečilo jednega Cigana ujeti, dočim sta drugi dve osebi zbežali. Prijeti je Simon Held, ki je ušel lansko leto iz prisilne delavnice. Napadi ter velike tatvine dogajale so se že poprej nekaj časa na raznih krajih, tako da si ljudstvo iz strahu niti spati več ne upa.

(Novo postajališče za osebni promet) so otvorili ravnokar na Dolenjski železnici med Trebnjem in Mirnopečjo, ki se zove Ponikve.

(V Cerkljah na Dolenjskem) bodo zidali novo cerkev, za katero kmetje, med katerimi je največ siromakov, vendar veliko darujejo. Tako je kmet Andrej Žarn v Vel. Mraševem daroval 1000 gld.

(Slovensko bralno društvo v Radečah pri Zidanem mostu) priredi dne 22. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ v Radečah veselico z naslednjim vspešnim: 1. Pozdrav predsednika. 2. Komični prizori, izvaja g. režiser Ineman iz Ljubljane. 3. Petje slavnega kvarteta „Ilirija“ iz Ljubljane. 4. Godba. 5. Srečolov. 6. Prosta zabava in ples. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osebo.

(Celovski občinski svet) je sklenil v svoji seji 11. t. m. premeniti službena pravila za občinske uslužbence tako, da se bo v prihodnje sprejemalo v občinsko službo le Nemce. Mogoče je seveda, da dež. vlada celó pritrdi ta strastni sklep celovških nemškutarjev, kaj pa potem? Ali se ne bodo občine po Slovenskem uprle ter izvajale posledice po svoje.

(Slovenski poslanci tržaške okolice) so izdali izjavo, da ne morejo več zahajati k deželno-zborskim sejam, ker jim vlada ne dá jamstva, da bi se ne bi ponovili osebni napadi nanje, a v aréno zdvijanih italijanskih zverin pa jih vendar ne more nikdo siliti.

(Proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu) protestovali so dne 15. t. m. v Trstu — italijanski župani. Tu se je videlo, kako razumejo lahoni agitacijo, kadar se gre zoper slovanstvo ali — avstrijsko vlado. Pregovorili in podkupili so celo nekatere hrvatske župane, ki so prišli v laški tabor v svojih — narodnih nošah, ter siromaki niti prav vedeli niso, zakaj se gre. Vendar je bil ves protest le prazna komedija, ki se je završila z male demonstracijo na ulici. Najbolj značilno pa je, da na odhodu ni bilo — pazinskega župana!

(Nove posojilnice in živinske zavarovalnice) snujejo ne Goriškem v Sovodnjah in v Št. Jerneju v Brdih.

(Italijanski poslanci v goriškem dež. zboru) so poslali namestniku dež. glavarja pismo, v katerem izjavljajo, zakaj niso prišli k seji dne 14. t. m. ter da tudi k nobeni poznejši sej ne pridejo, ki bi imela na dnevnem redu ustanavljanje, obiskovanje in vzdrževanje ljudskih šol. — Tako sodi o šolstvu italijanski „kulturni narod“. — Prišli pa bi Italijani, ko bi se zanesli, da bo knezonadškof glasoval z njimi, oziroma da bi še imeli glas dež. glavarja, ki pa je, kakor znano, odstopil.

(Potovanje čeških dijakov po Slovenskem.) Dijaki višje gimnazije v Rihnovu, ki končajo šolsko leto z odliko, potujejo vsako leto pod vodstvom profesorja v tuje kraje. Za tako potovanje potrebni denar si pridobe s priredbo šolskega koncerta. Leta 1898 so prišli na Slovensko in sicer jih je bilo 18 dijakov. Dne 6. avgusta t. l. so se pripeljali čez Semernik v Ljubljano, kjer je „Slovensko plan. društvo“ preskrbelo izletnikom prenočišča in jim priredilo zvečer v „Narodnem domu“ sestanek, pri katerem jih je pogostil gostoljubni župan ljubljanski gospod Ivan Hribar. Iz Ljubljane so se peljali v Postojno in v Trst, potem spet nazaj v Ljubljano in od tod na Gorenjsko, Trbiž, na Sv. Višarje, Dobrač itd. Spremljal jih je znani češki turist profesor gospod J. Sallač. — Tako vrlo urejeno potovanje gotovo razširja učeči se mladini duševno obzorje. Žal, da se pri nas na Slovenskem ne prirejajo nikakršna taka potovanja. Slovenci se lahko ponašamo z marsikaterimi naravnimi krasotami — a naše dijaštvo jih vse premalo čisla in — pozna. Ko je lansko leto bila otvoritev Gornjegrajske kočice na Menini planini si lahko dijake naštel na prstih ene roke, a še od teh so bili trije iz Vranskega. Tudi pri blagoslovljenju jubilejne kapelice pod

Ojstrico si opazil le par dijakov med okoli 300 izletniki. In vendar so naše Savinjske planine tako krasne, da prihajajo tujci od daleč na nje — a naši gospodje dijaki jih pa nočejo priti ogledat si!

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor.) Dne 17. t. m. je bila prva seja v tem letu. Slab pričetek! Predsednik je otvoril sejo ter se spominjal umrlega člana grofa Falkenhayna. Vsi nemški opozicijonci so zapustili med tem govorom demonstrativno zbornico. Med predlogi je nujni predlog za zboljšanje plač začasnim državnim slugam; Funke s tovariši pa predloži obtožnico celega ministerstva zaradi uporabe § 14. Poslanec Dobernigg interpelira trgovskega ministra zbok konkurenčnih obrtnih izdelkov v jetnišnicah; posl. vitez Berks s tovariši pa ministerskega predsednika gledé lanske občinske volitve v Št. Petru v Sav. dol. Nato so pričele vse nemške skupine „stvarno“ obstrukcijo s stavljenjem neumestnih in otročjih vprašanj ter so zahtevali vselej glasovanje po imenih. Zabraniti so hoteli razpravo dnevnega reda o dovolitvi rekrutnega kontingenta za tekoče leto. Pošteno je krcnil obstrukcioniste podpredsednik dr. Ferjančič, ko je uvidel, da je ta dan zgubljen, češ: „Ne razumem opozicije napram predlogu o dovolitvi rekrutov že vsled tega ne, ker baš oni gospodje, ki se najbolj temu upirajo, bi se morali že iz ozira za zvezo z Nemčijo za predlog ugrevat!“ Predsednik je zaključil sejo, ne da bi se bilo rešilo niti jedne točke, ter odredil prihodnjo sejo za včeraj, t. j. 19. t. m. z istim dnevnim redom. — Dasi je vlada spoznala koj prvi dan, kaj namerujejo združeni opozicijonalni Nemci, vendar ne misli v parlamentu kaj spremeniti, dokler ne pridejo iz Budapešte boljši glasovi, pač pa nameruje baje skrócić dnevne seje samo na jedno uro.

(† Grof Jul. Falkenhayn.) Bivši večletni poljedelski minister (1879—1895) grof Julij Falkenhayn je umrl dne 12. t. m. na Dunaju. Bil je konzervativnega mišljenja, vendar pa v svojem resortu jednakopraven. Tudi slovenskim deželam je gledé kmetijstva mnogokaj koristnega učinil. Njegovega pogreba se je vdeležil tudi cesar in oba ministerska predsednika.

(Zakaj Nemci obstruirajo?) Dosedaj so opozicijonalci trdili, da je obstrukcija potrebna dokler se ne odpravijo „nepostavne“ jezikovne naredbe. Ta izgovor pa več ne velja, odkar je najvišji sodni dvor potrdil zakonitost jezikovnih naredb. Načelniki nemških opozicijonalnih klubov razdeli so vsled tega pravi namen obstrukcije, češ, ta mora obstati, dokler se ne zajamčijo Nemcem vse narodnostne prednosti, katerih Nemci ne morejo in nočejo pogrešati. — Toda privaditi se bodo morali!

(Za časa „slovanske“ vlade v Avstriji) dogajajo se kaj značilni slučajji. V Krakovem deluje na ondotnem vseučilišču kot profesor sloveč slovanski jezikoslovec Baudouin de Courtenay, ki je dokaj razpravljal in pisal tudi o slovenskem jezikoslovju, posebno gledé rezijanskega narečja. Zadnje leto je prepotoval tudi severno Ogrsko v svrhu svojih študij. Pri tem pa je videl na lastne oči vsa mažarska nasilstva, katera občutijo ondotni Slovani. Celo barbarško upravo je očrtal v daljšem dopisu v češkem mesečniku „Slovansky Přehled“ pod naslovom „Slovani pod krono sv. Štefana“. To je razburilo mažarsko vladu, in nasledek je bil, da mu je avstrijsko naučno ministerstvo sporočilo, da ga ne mara več imeti na svojih vseučiliščih.

(V Hrvatskem saboru) je bil v prvi sednici dne 16. t. m. na dnevnem redu predlog dr. Franka za zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko. Večina pa je seveda zabranila, da se predlog niti ni podal odboru na glasovanje, in želja Hrvatov v obeh kronovinah za združenje ostane i nadalje le — želja. Epohalnega pomena v tej sednici je bil govor posl. dr. M. Derenčina, s katerim je uvedel in utemeljil svoj predlog za preosnovo sabornega volilnika. Zakonski načrt sam, katerega je izdelal ta bistrourni jurist, ima 150 paragrafov. Govoril ter čital je neprenehoma nad štiri ure. Dasi ni dosti nade, da bi se stavljeni načrt sprejel, je vsekakor lep prinos za strokovno hrvaško književnost.

(Slika občinske volitve na Ogrskem) V Uj Szent Ana je bila te dni volitev župana. Pri tej priliki so se spopadli kmetje z orožniki. Ustreljeni so bili štirje kmetje, 16 oseb pa je težko ranjenih. Srečna dežela!

Ogled po širnem svetu.

(Ruski car) bo potoval baje meseca marca za nekaj tednov v katero francoskih kopališč ob Sredozemskem morji ter bo sprejel ob tej priliki tudi francoskega predsednika Faureja. Tudi nemški cesar ga bo najbrže obiskal na Francoskem. Sploh se zadnji čas mnogo namiguje o nekem zblizevanju Nemčije Francoski.

(Turška) vidi v Macedoniji že takorekoč neizogibno ustajo. Sicer je sultan odredil, da se čimprej preosnuje macedonska uprava, da se razdeli ta pokrajina v tri vilajete ter razširi občinam, šolstvu itd., znatno avtonomija. Po drugi strani pa porta v naglici utrjuje nekatere postaje, kakor n. pr. Drinopolje, da bodo pripravljene že do spomljadi za vojno pozicijo. Sultan najbrže niti sam več ne verjame svojim obljubam za preosnove kristjanom.

(Hrvati v Honolulu.) Na ta novozemski otok zapeljal je nek agent 63 Hrvatov, kateri so se nekako zavezali delati tri leta pri pridobivanju sladkorja. Ko so pa prišli na otok, spoznali so, da so prevarjeni ter da bi morali delati tri leta zastoj. Vsled tega so se delu uprli, na kar so vseh 63 zaprli, kajti ondotni zakon daje pravo lastniku kršitelja pogodbe zapreti in sicer toli časa, da pogodba poteče. Tujzemski listi se mnogo bavijo z usodo teh prevarjenih siromakov, ki bodo morali najbrže tri leta presedeti v zaporu. Avstro-ogrski konzul je tudi na strani nasprotnikov. Ne vé se, ali so bile te žrtve izvabljene iz domovine ali iz Amerike.

(Japanezi) so kaj „udani“ svojemu cesarju. Ko je dobila nedavno državna blagajna vojno odškodnino od Kitajcev, sklenilo je ministerstvo jednoglasno podariti cesarju 60 milijonov v našem denarju, dasi je cesar zelo bogat, državne blagajne pa vedno prazne.

Dopisi.

Iz gornjegrajskega okraja. (Proč z mitnico v Letušu.) Vlada je predložila v državnem zboru predlog, da se bodo odpravile vse drž. cestne mitnice in to zaradi tega, ker kažejo računi, da nesejo državi komaj nekaj čez eden milijon; med tem ko gre najmanj kakih štiri do pet milijonov za troške, tako, da dohodki niso v nobeni primeri s plačili, katere imajo stranke. Če se torej bodo tudi kmalu odpravile državne mitnice, ostala bi še naprej mitnica v Letušu, ker ista ni državna, ampak je last okraja vranskega. Pa isti razlogi, kateri govorijo za odpravo državnih mitnic, govorijo tudi za odpravo te mitnice. Če smo prav podučeni, vrže mitnica v Letušu okrajni blagajni vranski vsega skupaj na leto revni znesek po 260 gl. čistega, troški pa bodo znašali gotovo čistih 560 gl., tako, da morajo ljudje, ki vezijo čez most v Letušu plačati na leto 800 do 900 gl. Ta mitnica je torej gotovo sila neekonomična naprava, ker skoraj vse dohodke vzame pobiranje mitnine. Okraj vranski seveda ne bo rad mitnice opustil, kajti je savinjski most pri Letušu skoraj na koncu okraja, tako, da vranski okraj ima sicer s tem mostom veliko breme, nikakor pa ne posebne koristi. Nasprotno je pa najbolj na tem mostu interesovan gornjegrajski okraj, ker morajo večino mitnine plačati stranke iz gornjegrajskega okraja. Gornjegrajski okrajni zastop bi torej, da čuva interese okraja gornjegrajskega, moral delovati na to, da se ta mitnica odpravi. Brez vsake odškodnine pa gotovo ne bo okrajni zastop vranski hotel mitnice odpraviti. Zatorej bi kazalo, da bi okrajni zastop gornjegrajski koj pri prvi seji sklenil, da se pogaja z okr. zastopom vranskem za odpravo te mitnice, n. pr. tako, da plača iz gornjegrajske blagajne vranskemu okraju kot odškodnino na leto primerni znesek n. pr. polovico dosedanjega čistega dohodka, torej kakih 130 gl. Na ta način se ta mitnica lahko odpravi, ter bode ljudstvo, kateremu se na tak način prihrani gotovih 500 gl. na leto, z obema okraj-

nima zastopoma na Vranskem in v Gornjemgradu silno zadovoljne. Priporočujemo torej ta nasvet okrajnim zastopnikom gornjegrajskim in vranskim v vestni prevdarek.

Od Malenedelje. — Resno bomo poskušali danes govoriti o naših razmerah. Večkrat se je že govorilo o njih, hvalile se naše občine kot zavedne, ker so poslale že prošnje za vseučilišče in se tako vrlo bijejo za slov. poštni pečat, (peticijo za nadsodišče pa odpošljejo te dni;) vendar me to ne ovira, da bi ne govoril nekoliko tudi o notranjem življenju v našem kraju. Prašam vas torej, gospoda malenedeljska: Ali ne morete v resnici delovati za napredek naših narodnih razmeh — složno? Ali še mora vedno vladati med tukajšnjima dvema strankama razpor ali vsaj vidna mržnja? Mislite li, da s tem pospešujete razvoj? Mislite, da je lepo, ako ste v tako malem kraju, kakor je naš, dve stranki? In, prašam vas, ali je bil vzrok razpora res tolik, da ste se morali razdvojiti? Jeli bilo vredno, da ste obrnili v boju za prava jeden drugemu hrbet in tako oslabili vpliv, kojega bi združeni imeli? Premislite to stvar trezno in resno, gospoda, in prvi moj resen opomin je danes: bratski si podajte roke v spravo in delajte brez zavisti — v prospeh našega bralnega društva. To je drugi opomin! Bralno društvo že precej dolgo obstoji, toda od dne do dne vidno hira. In kdo je kriv? Ravno vi, gospoda, s svojim nesrečnim razporom, ki ste povzročili, da je jedna vaših strank odstopila od društva in ga tako znatno oslabila. Jeli to delovanje, s katerim se je jeden vas v tem listu nekaj pod podpisom A. B. toliko hvalil? Tako torej umevate vi delo za narod, da pobijate, slabite društvo, mesto da bi ga podpirali, ga dvignili in mu pridobili vedno več članov in ga tako dvignili do tiste veljave, katero je imelo nekaj. Mislite-li takim načinom probuditi naše ljudstvo, in ga podučiti v narodnih stvarih. In še več! Zakaj ne delata v narodnih stvarih duhovska in posvetna stranka v tolikih krajih skupno? Zakaj tudi med temi neka jama in včasi le zaradi malih ozirov? Menim, da ni treba biti nobeni stranki prefanatični, kajti le brez onega fanatizma morete kaj doseči. — In dalje! V prejšnjih časih, — za časa nepozabnega nam g. Zacherla — smo imeli pevsko društvo, ki je bilo znano svoje čase tudi izven naše župnije. — Sedaj, „kje so časi?“ mora vzdihniti človek, ko gleda to. No, seveda, naš gospod učitelj P. se odteguje našim župljanom in stavlil bi, da niti polovica ljudij naše župnije ga ne pozna. Menim, da naloga učitelja v današnjih časih nile, učiti otroke, ampak učiti tudi narod!

Tako umevan nalogo slov. učitelja jaz — in to nalogo bi moral vsak spojnjevati, ne pa se skrivati pred ljudmi. Žalostno! Ali ne dobimo skoraj učitelja, ki bi bil vreden naših razmer in ki bi poznal dušo naroda. Kako lepo opravilo bi bilo učitelja, učiti kmetske fante petja, — in kako grdo je, to dolžnost zanemarjati! To je moj tretji opomin! — Premislite ga, gospoda, resno in — sodite. Sedaj v zimi je mnogo časa za vaje v petju, — ne zamudite prilike!

In kaj je z našimi gospodi župani? Li ne bodeate tudi vi kmalu storili svoje zadnje dolžnosti, ker ste že druge skoraj vse. Li ne bodeate kmalu zajezili predrznosti vseh narodov, koji vam dopošiljajo nemške dopise in dopošiljatve. Bodeate še dalje jih potrjevali v veri, da zanemarjate uradno svojo dolžnost? Meniteli, da, če znate nekateri nemški jezik, da morate sprejemati nemške dopise?! Proč s tem! Vsem uradom pošljite zahteve, da vam pošiljajo samo slovenske ali pa vsaj dvojezične dopise, toda ne v skrpučani, nerazumljivi, ampak v lepi slovensčini. Sosebno pa menim, treba ustaviti že predrznost ljutomerskega okr. glavarstva in drugih ljutomerskih uradov, ki vam pošiljajo skoraj izključno nemške dopise. Zahtevajte slovenskih, nemške pa jim pošljite nazaj; naj se jeze, ali vam morejo kaj?! Vi pa bodeate s tem zadostili narodni dolžnosti in boste pokazali, da ste v resnici pravi narodnjaki, pravi slovenski župani. In s tem boste nam podali najlepše spričevalo o svoji narodni zavesti. — Naprej! To je moj zadnji opomin za danes. Prihodnjič kaj več!

Bukovniški.

Narodno-gospodarske novice.

Težnje kmetijskega gospodarstva in sredstva za njih olajšavo.

Ponudba pridelkov ravna se po razmerah pridelovanja, kupovanje pa po zmoglosti kupcev za plačevanje. Pri robi, ki ni neobhodno potrebna za življenje, pojenja kmalu povpraševanje, kakor hitro se cene vsled majhne ponudbe povišajo. To velja n. pr. tudi deloma gledé vina, sadja itd. Pri robi pa, ki je za življenja neobhodno potrebna,jenja pa še le tedaj popraševanje, kadar kupci ne zamorejo več plačevati. Tako je n. pr. pri žitu. Te in še mnogo drugih okoliščin naj kmetovalec že pri pridelovanju v pošteve jemlje in svoje prodajanje po tem uravna. Mimogredé naj še omenimo, da ima vrednost denarja velik vpliv na cene.

V dobrih starih časih je bilo za naše razmere vse tako silno po ceni, ker je imel denar veliko večjo vrednost, deloma tudi ker vsled težavnega prometa ni bilo toliko tekmovanja kakor sedaj. Tedaj ni prihajalo žito in sadje v takih množinah iz Amerike; tedaj pa so bile tudi lakote na dnevnem redu.

Ravno tako važno kakor umno pridelovanje in prodaja, je pametna poraba pridelkov za domače hišno gospodarstvo, recimo gospodinjstvo. Tu se mora nasvetovati v prvi vrsti pametna varčnost. S tem pa ne mislimo skoparjenje. Kmet, kakor slehern človek, ima tudi pravice do življenja, si zamore in mora istotako kaj privoščiti, kar mu služi za olepšanje življenja. Svariti pa je treba kmeta pred lahkomišljeno porabo vrednostij. Kmet, ki jemlje posojilo za produkcijo n. pr. za nakup živine, gnojil itd. bode dobro vspeval, kajti ako postopa tako, kakor je prej dobro prevdaril, vrne mu isti denar obresti z lepim dobičkom. Drugače je če jemlje denar, da ga povzije, za troške, ki ne služijo pridelovanja. Tako n. pr. za živež, za nepotrebne stavbe, za nepotrebna potovanja itd.

Tako posojilo ga le uničuje, kajti ne vrne se mu več, pač pa mu dela še nove troške v obrestih. Kmet, ki je v zadregah, ki ima dolgove pa ne more več obresti, davkov itd. plačevati, naj rajši del posestva proda, pa si bode menda vsaj še en del otel, in potem na manjšem posestvu pa z večjim upravnim kapitalom boljše shajal. Kdor pa že itak ne more obresti plačevati, kdor nima znabiti vsled novega zboljšanja zemljišč v teku malo let pričakovati ali primerno višjih dohodkov, pa še na novo dolgove dela za plačevanje obresti, ta si svoj gospodarski obstanek le za nekoliko časa podaljša, a mora prej ali slej gotovo propasti. Neproduktivnih dolgov se treba torej kar največ mogoče izogibati in o pravem času za to skrbeti, da ne bode sila tako velika, da bi bilo treba take dolgove delati. Pametni gospodar se torej izogiblje vseh nepotrebnih troškov ter si skuša v pravem času za posebne slučaje kaj prihraniti. Kdor pa se boji dolga za kako produktivno podjetje, ki mu zamore prinesiti veliko dobička, ta pa je tudi nespameten.

Iz množine dolgov se ne sme ravno vselej sklepati na slabo stanje kmetov. Mogoče da tam, kjer imajo mnogo dolgov, mnogo boljše vspevajo, kakor tam, kjer se ogibljejo dolgov in pri tem slabo gospodarijo. Bolj napreden ko je kmetovalec, več kapitala bode skušal v svoje gospodarstvo spraviti in sicer kapitala, ki mu donaša lepe obresti. Pri pametni porabi zna kmetovalcu včasih denar večkratne obresti donášati, katere mora plačevati.

Veliko breme pa so kmetovalcu dolgovi, katere napravi pri prevzemanju zemljišč. Marsikaterega dobrega posestnika je pokopalo, ker je moral bratom in sestram doto izplačevati. Razun tega je mlademu posestniku večkrat veliko breme privžitek starišev. Mnogo zopernih prizorov nastane vsled nevolje nad tem bremenom. Dota bratov in sester, privžitek starišev spelja mladega gospodarja mnogokrat do propada, ali da se mora celo življenje brez pravega vspeha mučiti ako se bogato ne oženi, ali ako ne prinese kak drug ugoden slučaj denarja k hiši, da ima zopet dovolj upravnega kapitala.

(Dalje prihodnjic.)

Izkaz darov za „Jubilejsko kapelico sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico darovali so nadalje: Za kip Matere Božje je daroval g. Jurij Poličnik v Lučah 80 gld.; za kipa sv. Cirila in Metoda g. Janez Krivic v Lučah 25 gld.; za zvon g. notar K. Bratkovič v Gornjemgradu 25 gld. in g. Gregor Plesnik v Solčavi 36 gld 95 kr.; g. Jakob Planinšek v Lučah je kupil vso mašno obleko; g. Jurij Robnik p. d. Logar v Solčavi pa kelih; č. g. Josip Dekort, žup. na Ljubnem je podaril svečnike; č. g. Fran Dovnik, dekan v Gornjemgradu križ iz oljkega lesa, katerega je prinesel seboj iz Jeruzalema; č. g. A. Rodošek, župnik v Mozirji mašno knjigo; č. samostan v Nazarijih portatile; g. Peter Rančigaj, trgovec v Bočni, vosek za sveče; g. Viktorija Malfer pl. Malfer-Anerheim v Auru na Tirolskem, altarni prt s prekrasnimi čipkami in razne cvetlice; g. V. Čamernik je daroval tri mramornate plošče z napisi.

Vsem tem blagim darovalcem in nabirateljem izrekamo najtoplejšo zahvalo. Ker je zgradba kapelice nekaj stotakov več stala, nego se je nabralo darov, se uljudno prosi, še daljnih darov, da se bodo mogli pokriti vsi troški.

„Naša straža.“

Daljni ustanovniki gg.: dr. Šime Kuretič v Pazinu, dr. I. Mlakar, kanonik v Mariboru, 100 K, Lambert Einspieler, državni poslanec, stolni školarstik v Celovcu, 50 K, dr. Val Janežič, c. kr. nadštadni zdravnik v p. v Celovcu, 20 K, J. Nedok, em. profesor v Krakovem, 50 K, Ljudevit Jenko, župnik pri Sv. Duhu, 10 K, Janez Bizjan, župnik na Brdu, 10 K, prof. Božidar Štifter v Kalugi na Ruskem, 10 K. — Redni udje: Miha Lendovšek, župnik in deželni poslanec v Makolah, 2 K, Alojzij Celinšek, župnik v Stopercah, 1 K, iz Jarenine: P. Henrik Rešek, oskrbnik 2 K, Anton Fiser, župnik v p. 2 K, Jožef Čizek, župnik 2 K, Fr. Sal. Gomilšek, kaplan 2 K, Jožef Slekovce, nadučitelj 1 K, Jožef Conč, učitelj 2 K, Marija Vučnik, učiteljica 2 K, Vinko Rotman, posestnik 1 K, Jožef Polančič, posestnik 1 K, Jakob Rožker, posestnik 1 K, Fr. Jenčič, posestnik 1 K, Ivan Sekol, posestnik 1 K, Ant. Jager, posestnik 1 K, Fr. Krulje, kaplan v St. Ilju, 2 K, gospa Rojeslava Mlakar v Mariboru 2 K, prof. I. Kavčič, v Mariboru 3 K, mestni katehet I. Vreže v Mariboru 1 K, kaplan Časl v Mariboru 1 K, prefekt Anton Korošec v Mariboru 5 K, Andrej Keček, kaplan na Muti 1 K, Josip Somrek, kaplan v Marenbergu 1 K, Meimenovana 2 K, Ferdo Kunej, med. v Gradcu, 1 K, Frid. Malgaj, duhov. v Gradcu, 2 K. — Društva: Kmečko bralno društvo v Jarenini 10 K, posojilnica v Vitanju 10 K.

Koledar.

Petek (20.) Fabijan in Boštjan, mučenca. — Sobota (21.) Neža, devica muč.; Majnard opat. — Nedelja (22.) 3 po razglašenji Gosp. Vincencij. — Ponedelj. (23.) Zaroška M. D.; Rajmund. — Torek (24.) Timotej, škof; Babilda, muč. — Sreda (25.) Spreobrnitev Pavla, apostola. — Četrtek (26.) Polikarp, škof; Pavla, vdova. — Ščip 26. ob 8. uri 40 minut zvečer.

Sejmi.

Dne 25. jan. v Artičah, Gomilici (samo za blago) Koprivnici, Slovenjemgradu in Studenicah. Dne 27. v Mariboru. — Dne 29. v Št. Jurju ob Tabru. — Dne 30. v Vojniku.

Loterijske številke.

Trst 14. januarja 1899: 72, 80, 86, 7, 70.
Linc „ „ „ 1, 45, 30, 42, 47.

Prošnja.

Ker porabi društvo vse dohodke izključljivo le za zdravniške potrebe ter podpore revnih delavskih trpinov, ni mogoče društvu si neobhodno potrebno knjižnico ustanoviti. Vedno se stavijo vprašanja in prošnje od strani udov za knjige in nam je težko pri srcu, ker jih uslišati ne moremo.

Zato se obrača podpisani odbor s ponižno prošnjo na vse drage rojake, naj nam blagovolijo pomagati ter nam po moči podariti raznih slovenskih knjig.

Upamo, da bode ta ponižna prošnja ne le samo v Celju, ampak tudi v raznih slov. pokrajinah mnogo radodarnih src našla, posebno ker je društvo zelo važnega pomena, kar se bode v kratkem času videlo, in pa ker je ustanovljeno za vse slov. pokrajine.

Za odbor „Delavskega podpornega društva v Celju“.

Zabukošek Mih.

tajnik.

Ivan Rebek

predsednik.

Zahvala.

Povodom 50letnice vladanja Nj. Veličanstva pre-svitlega cesarja Franca Jožefa I. podaril je velerodni gopod Josip Juzek, ravnatelj rudokopa v Reichensteinu, tukajšnji šoli 10 gld. v nakup jubilejnega zvona.

Za ta blagodušni dar izreka se blagemu daritelju najiskrenejša zahvala.

Šolsko vodstvo v Koprivnici, dne 1. prosinca 1899.

Osvald Pustišek, šolski vodja.

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturski, usnjarski, železniški in špecijski stroki, se vsprejme pod dobrimi pogoji.

Prednost imajo stareji in vojašine prosti.

Ponudbe do 1. februarja.

Naslov pove upravništvo tega lista. (20) 3—1

Bernhardinski pes

zelo velik, belorumeno pegast, sluša na ime „Pary“ ter nosi ovratnik z graško marko, je utekel pretečeno nedeljo od Braslovč proti Celju. Kdor ga ujame, naj ga odda pri graščinskem oskrbništvu Žovnek pri Braslovčah, kjer dobi zanj prav lepo nagrado. 2—2

Poduk v citranju

po Koželjski-jevi metodi, vodi mlad gospod v Celju za nizko plačo.
Prijave sprejema upravništvo „Domovine“.

Hiša z gostilno

in vsemi pravicami gostilniške obrti, na okrajni cesti blizu Celja

proda se ali dá tudi v najem

po dobri ceni in pod ugodnimi pogoji vsak čas.

Vpraša se naj pri gosp. dr. Lud. Filipiču odvetniku v Celju. (21) 3—1

Posestvo z gostilno

in prodaja tobaka ter prostornimi gospodarskimi poslopji ob okrajni cesti in blizu železnične postaje se pod ugodnimi pogoji proda ali tudi v najem odda.

Natančneje se pozve pri nadučitelju Jožefu Mešiček v Sevnici. (23) 1

Tužnim srcem javljamo, da je naša priscrčno ljubljena, nepozabna mati, oziroma stara mati in tašča, gospa

FRANJA PIRNAT roj. MAYR

danes po kratki a mučni bolezni v 71. letu svoje starosti, previdena s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode v soboto dne 14. t. m.

Sv. maše zažušnice se bodo brale v tukajšnji dekanjski cerkvi dne 14. t. m.

Konjice, dne 12. januarja 1899.

Milka Pirnat, učiteljica. — Stanko Pirnat, c. kr. notar. — Vladimir Pirnat, c. kr. stotnik. — Mohor Pirnat, c. kr. rudarski oskrbnik. — Ana Zeschko roj. Pirnat kot otroci. — Albert Zeschko kot zet. — Marija Pirnat roj. Cvetnić in Marija Pirnat roj. Mann kot snahninji. — Marija, Stana, Vladimira, Karol Pirnat Erik Zeschko kot vnuki.

Posestvo na prodaj.

Hiša v trgu Braslovče v Savinjski dolini proda se zaradi bolezni prav po nizki ceni. Ista je poleg cerkve, se nahaja v njej krčma in mesarija ter je posebno pripravna za trgovino. Proda pa se z zemljiščem vred ali pa hiša sama zase. — Več pové

Doroteja Drobnič

(26) 1 Wokaunplatz šte. 1 v Celju

Oklic.

Ivančič Ivan, ledičen, rimsko-kat. vere, sluga v Središči (Polstrau) rojen dne 16. avgusta 1876, zakonski sin Ivančič Matjaža in Dore Antolovič, zaročil se je dne 17. januarja 1899 z Magdaleno Ladič, ledično, rimsko-kat. vere, služkinjo v Središči (Polstrau) rojena v Zgornjem-Mihaljevcu, dne 20. juiija 1877, zakonska hčer Blaža Ladič in Marije Miklin.

Pozivajo se vsi oni, koji bi za ta ženitbenika kakšno zakonsko prečko znali, da to pri Gornjo-Mihaljevskem matičaru, ali pri občinskem poglavarstvu prijavijo.

Dano v Gornjem-Mihaljevcu, dne 17. jan. 1899.

Ladislav Jelinek

(25) 1 matičar.

Tombolo

priporoča

trgovina Dragotin Hribar-ja v Celju po sedečih cenah:

proste	fine vsekane
100 kom. 1 gld. 80 kr.	100 kom. 2 gld. 60 kr.
200 „ 3 „ 40 „	200 „ 5 „ — „
500 „ 8 „ — „	500 „ 12 „ — „
	1000 „ 22 „ — „

Zunanja naročila izvrše se točno

Dr. Iv. Glaser

odvetnik v Mariboru.

Uljudno naznanja p. n. občinstvu, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v Mariboru, Tegetthof-ova ulica št. 22 v pritličju na levo. (19) 3—1

60.000

cepljenih trt

vsake vrste proda po nizki ceni

Jože Janežič

na Bizeljskem

pri Brežicah. (15) 8-2

60.000

Dva velika posestva

v Št. Pavlu v Savinjski dolini, eno z usnjarijo, mesarijo in krčmo, drugo s pekarijo, krčmo in kovačijo, pri katerih je tudi več travnikov, njiv in gozdov, sta iz proste roke prodati. Kupnina se lahko vknjiži in ni za izplačati. Več pove lastnica Marija Vezjak, Št. Pavl v Savinjski dolini. (16) 3-2

Najnovejše stroje za

pridelovanje živinske krme, kakor:

stroje za rezanje zmesi, reznice za repo in krompir, mlince za drobljenje in mečkanje, za parjenje živinske piče, prenesljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe in vozeče, trijere-stroje izbiralnice, izdeluje in razpošilja z jamstvom izvanrednega dela, pri najizvrstnejšem in najbolj pripoznanem izdelovanju

stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živalske krme, krompirja, za mnoge kmetijske in domače potrebe i. t. d., dalje stroje za turščico luščiti (robkalnice), čistilne mlince za žito, stiskalnice

Ph. Mayfahrt & Comp

c. kr. izrečno priv. tovarna za kmetijske stroje, livalnica za železo in parna kovačija
Dunaj, II. Taborstrasse 78.
Odlikovana z nad 400timi zlatimi in srebrnimi svetinjami.
Ilustrovani katalogi z mnogimi priznanimi pisimi brezplačno —
Iščajo se zastopniki in preprodajalci.

Ameriške trte

ukoreninjene in rezanice vrste
(11) 2-2

Portalis in Mentikola

kakor tudi trtne cepiče iz neoku ženega kraja prodaja
Franc Pečar
nadučitelj
v Rimskih toplicah, Spodnje Štajersko.

Lepa hiša

z ali brez zemljišča v trgu Šoštanj, pripravna za vsakršno obrt, proda se pod ugodnim pogojem. Več pove
Mihael Golob
v Šoštanju pri Celji. (14) 2-2

„Slovanski Svet“

ki izhaja na Dunaju po dvakrat na mesec na 16 velikih straneh, nastopa sedaj svoje dvanajsto leto. List dokazuje potrebo vvedenja nacionalne avtonomije za vsak narod v Avstro-Ogrski, dalje potrebo kulturnih vezij med Slovani, in sicer potom cirilometodijske cerkve in občešlovanskega jezika v skupni slovanski literaturi, torej tudi jedne in iste azbuke ali cirilice za vse Slovane. Politiška in aktualna vprašanja presoja s stališča občešlovanskih interesov, obsoja dualizem v vseh pogledih in za historična državna prava, a le pod uslovjem, da se izvrši poprej nacionalna avtonomija. Obveščata čitatelje o kulturnem in pol. delovanju vseh slovanskih narodov. Leta 1899 bode razpravljala tudi načela socializma in kritične socialne ekonomije. — „Slov. svet“ stane za celo leto 5 gld., za učitelj. in dijaštvo 4 gld., za četrt leta 1 gld. 25 kr., ozir. 1 gld. Naročnina se pošilja upravnistvu „Slovanskega sveta“ na Dunaj, IX. Eisengasse 13. (3) 3-3

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem se preselil iz Gaberjev pri Celji na Breg v občinsko hišo celjske okolice št. 18. Se priporočujem za obilo porabo moje osebe pri dimnikarski obrti, — obljubim točno in vestno delo.

Z velespoštovanjem

Franc Petaus

dimnikarski mojster.

3-3

KAROL GREGORIČ

posestnik vinogradov in vinotržec

Celje o Graška cesta št. 22 o Celje

v nekdanjem Konviktnem poslopju uljudno naznanjam, da sem zopet pričel trgovino z vinom, ter priporočam čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih pristnih vin od 18 do 30 kr. liter.

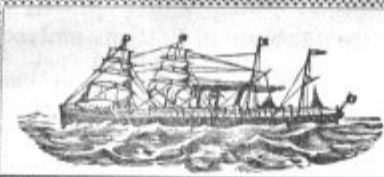
Z velespoštovanjem

Karol Gregorič.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hrip, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o uporabi je 75 krajcarjev.

Zraven trpotčevega soka je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošilja vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Čenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znancem tako dobro pomagale, da se Vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znanje še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporočam častiti duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Proti velikonočnim praznikom kupim vsako množino pitanih kapunov. Gospodnje, glejte torej, da bode te začele pravočasno pitati, lepši ko bodo, dražji jih bodem plačal. — Nadalje kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže hruške, želod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi. (293) 52-14 Z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Slov. skladni in stenski koledar

1899

priporoča

Drag. Hribar

v Celji.

Skladni koledar velja 60 kr. s pošto 5 kr. več.

Stenski koledar velja 25 kr. s pošto 3 kr. več.

Dobi se tudi pratika na debelo in drobno.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem žolodčevim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgubé vse bolezni v želodcu in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošilja se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu
H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gld. in več pošiljajo se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se Vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmcu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepí izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti prevedena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.